

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 Hll.
Negyedévre 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

A lemondás után

Debrecen, március 8.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a képviselőház mai ülésén bejelentette, hogy a kormány emondását benyújtotta a királynak, aki a lemondást elfogadta. A képviselőház tudomásul vette a miniszterelnök bejelentését és bizonytalan időre — az új kormány megalakulásáig — elnapolta üléseit.

A válság tehát, — nem az egyszerű kormányválság, hanem egy ennél sokkal komplikáltabb, mélyebben járó válság, — forma szernt is kitört.

Különböző okokból mi a Khuen-Héderváry-kormányt, bár válságba jutott, nem temetjük. Nem sietjük el a sírfeliratát, mert a jövőbe senki sem láthat. Ha valaha volt magyar kormány-válság, amely érdekes és nem várt fordulatokban bővelkedő s amely meglepetéseket tartogatott a tarsolyában: ez a mostani válság ilyen.

Am ha még nem temetjük is a kormányt, mélabus gondolatok támadnak bennünk, vizsgálva az okokat, amelyek lemondásra kényszerítették. Minden elfogulatlanul gondolkozó, magyarul érezni tudó embernek el kell ismernie, hogy a Khuen-Héderváry-kormányt ezt a sorsot meg nem érdemelte. Kilenc hónapig kikötve a véderőjavaslatok sziklájához, ellenzéki keselyűktől körülvijjogva és tépdeseve: tragikus sors hogy nem fejezhette be küzdelmét; hogy mikor már az eléje tornyosuló nehézségek

kilenczted részét legyőzte, akkor kellett megérnie, hogy a miért küzdött, amiért a lelkét kitette, — a véderőjavaslatok — zátonyra jutottak. Zátonyra jutottak a folyónak azon a pontján, ahol emberi számítás szerint veszedelem őket nem fenyegethette.

Különös játéka a véletlennek, hogy egy oly kormány, amely az országot a politikai anarchia örvényéből kiszabadította; egymással meghasonlott párttöredék helyébe egy tömör és megbízható többségi pártot hozott össze; pusztá létezésével, kivihető, józan programjával és kormányzati módszerével a korona és nemzet között a megzavart összhangot újra megteremtette; a demagóg jelszavaknak, a nagyszájú hazafiságnak szomorú politikát megszüntette; a dualisztikus politikát régi erejébe és fényébe visszaállította; hogy az a kormány, amely a hatvanhetet ő felsége élete legmaradandóbb alkotását, ismét népszerűvé és kedvessé tette: nem alulról bukott meg, nem az ellenzék ádáz harca által, nem a parlamentben: sőt fent se, az alkotmányos élet legfelső csucsán, — hanem oly törekvéseknek esett áldozatul, amelyek a kormány megbuktatásával tulajdonképen a véderőjavaslatot magát kívánták eltenni láb alól.

Bizonyára szokatlan, ha egy kormány üdvös tevékenysége váratlanul oly javaslat védelmében béníttatik meg, amely a nemzetre és a dinasztíára egyaránt fontos. Bizonyára csak a mi monarchiánk abnormalis viszonyai teszik lehetővé, hogy oly

kormányférfi bocsássa tárcáját a korona rendelkezésére, aki ereje teljében van, akit a többség életre-halálra követ, akivel szemközt csak egy maroknyi küzdő ellenzék áll a parlamentben, aki a korona bizalmát nem veszítette el s akinek személyét még Ausztria összes pártjai is kell hogy tiszteljék, mert a monarchia nagyhatalmi állásának, a korona tekintélyének és jogainak, nemzete jól felfogott érdekeinek nem volt hivebb, buzgóbb, nagyobb sikerekre visszatekintő harcosa nála.

Akárhogy törjük rajta az eszünket: a kitört kormányválság oka csak félreértés lehet. Gyau és bizalmatlanság akkor csirázott ki ellene, mikor arra a legkevesebb józan és elfogadható ok forgott volna fen. Az ellenzék egy részének megnyugtató szánt házhatározat akkor vált lapis offensionis-szé, mikor a korona jogait nem hogy elhomályosította volna, de még világosabba tette, sőt gyarapította.

Csoda-e, ha ez okból, de még abból az okból is, mert e tisztán álló kérdésben az egész ország a lemondott kormány háta megett áll, bármennyire szokatlan különben, — biznunk kell, ha nem is valami politikai csodában, de a kerek visszafordulásában.

A nehéz helyzetben, melynek a kitört kormányválság csak egyik lépése, súlyos felelősség vár a közélet minden számottevő tényezőjére. De legnagyobb felelősség hárul a többség vállaira, mert neki kell állania meggyőződése mellett férfiasan és tantrithatatlanul, de egyszersmind azzal a

A szöktetés

Goberneur né a tükör előtt állt és gyönyörködött magában. Igazán elragadóan bájos volt hollandi jelmezében. Rövid szoknyaírák alul kikandikálnak karsu bokái s a hófehér főkötő alatt egy édes arcoska mosolygott mélabusan, mintha csak ezt mondaná:

— Hát még ha boldog volnék, milyen szép lennék!

S ekkor a férjére gondolt. Már hallatszott is a hangja:

— Kukucs!

— Te vagy? Jöjj be!

Goberneur jelmezét mindezeidig mély titokban tartotta felesége előtt. S ez most csakugyan meglepetve meredt rá . . . Rettenetes! Kövér arca felett a szőke hajára csecsemő főkötőt szoritott s kettős álla alatt szakálka ékeskedett e felírással: A baba jól viselte magát.

— Csak nem akarsz így jönni?

— Fogadni mertem volna, — durcáskodott a baba — hogy kifogásolod. Sohsem lesz elég párisi! Valami mulatságot akarok. Majd meglást, Savelék halálra nevetik magukat. A nyakamba dudlis liveget akasztok és pezsgőt öntök bele. S majd egyre azt

kiáltozom: Pipi . . . Pipi . . . O, te még nem ismeresz engem, nem tudod, hogy mulattam a Montmartreban. Sohsem jutott idő az alvársra. De mondd, megyünk már?

— Kilenc óra, csak tizenegykor indulunk!

— Addig majd szunyókálok egyet a pamlagon.

Csakhamar mély hortyogás jelezte, hogy elaludt. Ez rendes szokása volt . . . szunyókálni egyet a pamlagon. Sőt omnibuszban; olykor asztal mellett, szalonok sarkában elszunnyadt. S ha a felesége szigoruan rászólt: Leon! — álmos arcát iedten fordítá felé:

— Igen . . . mit mondott kedvesem?

A bájos kis hollandi n most sötét, keserű arccal nézte az alvót s gonosz gondolatai támadtak. Valóban kellemesebb volna olyas valakivel mehetni a bálba, akire büszke lehetne.

Midőn a koci megállt a kivilágított Saval-palota előtt, percekig kellett a férjét rángatnia:

— Leon! — Megérkezünk, ébredj!

— Olyan ébren vagyok, mint a nyul.

Öntelten tipegett be, a csecsemők járását utánozva és várta a hatást. De senki sem nevetett. Csak a komoly jelmezeknek volt

hatása. Itt nem úgy volt, mint Montmartreban. Annaira elámult e kudarc felett, hogy észre sem vette felesége mély elpirulását, a fiatal Destourelles közeledtét, aki igazán poétikusan festett, hódító cowboy jelmezében. Meghajolt Gouverneur előtt, a karját nyújtá és szinte erőszakosan magával vonta.

— Lucien, ez olyan, mint a szöktetés!

— Nem tiltakozom ellene!

S mikor érezte, hogy a fiatal asszony karja reszket, szerelemről kezdett beszélni. Marie hiába könyörgött:

— Később, Lucien, később!

Táncoltak. S táncuk valóságos nyílt szerelmi vallomás volt . . . amely ott égett szemükben, egymáshoz simulásukban . . . ajkuk lihegésében. S mikor a táncot abbahagyták, s egy sötét sarokban meghúzódtak, Marie mámorosan, engedelmesen simult Lucienhez . . .

— Hát jól van, vigyél el most, rögtön, jó messzire.

— S a férje?

Marie pillanatra elmélázott, de mintha valahonnan a bálterem egy sarkából mély, egyenletes szuszogást hallana. Felvetette a fejét.

— Ah, az alszik, menjünk, vigyél. Hol-

nyugodtsággal, higgadt okossággal, fegyelmezett mérséklettel, amelyek nélkül ily súlyos, kritikus időben minden lépés inkább árthat, mint használhat.

Khuen bejelentette a kormány lemondását

A képviselőház ülése.

Történelmi nevezetességű esemény játszódott le ma a magyar képviselőházban. Khuen-Héderváry Károly gróf rövid beszédben bejelentette lemondását és ezzel az anynyi reménységgel, az alkotásoknak annyi szép tervével megindult politikai élet első szakasza bezáródott.

A munkapárt mint egy ember állott fel és üdvözölte, valósággal ünneplte a lemondott miniszterelnököt, aki meghatottan meghajlással köszönte meg ezt a nagy szeretetet és ragaszkodást, amelyet óriási pártja valóban impozáns módon fejezett ma ki.

A lemondás bejelentésének ténye néhány másodpercig tartott csak. A miniszterelnök közölte a tényt a képviselőházzal, de semmiféle megokolást nem fűzött ehhez a bejelentéshez. Kerülni akart minden olyan momentumot, amely alkalom lehetett volna egyrészt a helyzet kiélezéséhez, másrészt ahoz, hogy a Kossuth-párttal történt meg egyezéssel szemben elfoglalt bécsi álláspont nyilvánosságra hozatalával, egyesek és a sajtó tág teret nyerjenek tendenciózus kombinációkra.

Egyszóval Khuen-Héderváry Károly gróf gavallér volt még e pillanatban is.

A nagyfotosságu ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A folyosón.

A mai ülést érhető izgatottság előzte meg. Már a kora délelőtti órákban zsufova voltak a folyosók, a Ház tagjai csoportokba verődve tárgyalták az eseményeket, a kormány bukásának előzményeit és egyes részleteit. A folyosón Wekerlének azt a mondását kolportálták, hogy a trónörökös brioni utja előtt mindig elfogyaszt egy magyar államférfiut vagy egy közös minisztert.

A baloldali folyosónak a Dunára szegzett ablakán indulót kopogtat egy képviselő

és kémleli, támad-e és merről szivárvány? Félitz tájon, mintha csak érkekezletről jöttek volna, bevonul a Justh-párt élükön a vezérrel s közlik egymással frissen szerzett értesüléseiket.

— Ha bárki is, — szólalt meg az öblös hanguak egyike — nagyon is harcias nyilatkozatot tenne Khuen gróf mellett s nyilatkozatát házhatározatnak kívánná: nekünk is hozzá kellene járulnunk, mert csak egy ilyenfajta határozat vezethetne a munkapárt széttöbbségéhez.

Apponyi Albert gróf közeledik a beszélgető csoporthoz s mosolyogva így szól: — Ha most kormányra futtok, kérek, ne hátráltassátok az én egyetemi tanárságomat.

Feltűnő nagy számmal jelentek meg a munkapártiak. Voinits István aláírásokat gyűjt és állítólag már 182 aláírás követeli, hogy Khuen gróf megtartassék a miniszterelnöki széken s a párt kijelenti, hogy rendületlenül kitart a Kossuth-párttal létrejött meg egyezés szövege mellett.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök negyed 11 órakor érkezett a Házba. Szobájába vonult, ahol kis ideig dolgozott, majd a jobboldali folyosón Návay elnök szobájába indult. A munkapárt percekig tartó éljenzéssel és tapsal köszöntötte a miniszterelnököt.

A pártok vezérei tanácskozást rögtönöztek és elhatározták, hogy a miniszterelnök lemondását, a Ház elnapolását nem teszik vita tárgyává, hanem csöndben, felszólalás nélkül tudomásul veszi a lemondást és az elnapolást.

A képviselőház ülése.

Návay Lajos elnök tömött pad sorok, zsufoolt karzat előtt nyitja meg az ülést. Ugyanekkor belép Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök. Az egész munkapárt mintegy vezényszóra felemelkedik helyéről és zúgó tapsal köszönti a miniszterelnököt.

Khuen-Héderváry gróf a párt felé fordul és többször meghatottan meghajtja magát, majd leül a bársonyszékbe. A Justh-párt eleinte némán ül helyén, de aztán ellentünetésbe kezd és zajosan élteti a választói jogot.

A jegyző belefog a jegyzőkönyv olvasásába, az elnök betérjeszt néhány kérdésvényt, de senki se figyel oda. Mindenki a miniszterelnököt nézi, akinek arcán most is ott ül a híres mosoly . . .

— A miniszterelnök ur kíván szólni — mond ezután az elnök.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök fölemelkedik és siri csendben a következőket mondja:

— Van szerencsém bejelenteni a tisztelt Háznak, hogy a kormány lemondását ő felségének benyújtottam, ő felsége méltóztat

nap már késő volna. megbánnám. Ah, ha tudnád!

Elmentek hát. Észrevétlen siklottak ki a táncolók között. Egy autó röpítette őket Lucien lakására, ahol a jelmezét gyorsan felcserélte uti ruhájával s Marienak is kerített egy köpenyt s kalapot. Ah, egyszerre így belecseppenni az élet prózájából a legszebb poézisbe . . .

— Messze megyünk, szerelmem, nagyon messze.

A pályaudvaron találmra két jegyet váltottak s beleugrottak az első vonatba.

Minden szakasz zsufova volt és így nem tehettek egyebet, mint szembe ültek egymással és sokat, nagyon sokat ígérően mosolyogtak egymásra. Háromnegyven órán keresztül mosolyogtak így, de a fáradtság az embert minden helyzetében elfogja s Marie mosolya egyszerre bágyadtabbra vált, Lucien pillái pedig egyszerre csak lecsukódtak. Hiába küzdött ellene, a feje mindiobben ingott jobbra-balra.

Marie majdnem felsikoltott. — Elaludt. Igen, alszik, mint Leon. — Nevetni akart, de rettenetes düh fogta el. — Hiszen ez még azt sem várta meg. Hülye! És nvitott szájjal alszik!

Avonat megállt, Marie pillanatnyi habo-

zás nélkül felugrott és szaladt ki, le a vonatról . . . Az állomásfőnök segítségével talált egy soffírt, aki vissza repítse Párisba s egy óra mulva ott állt szobaleánya előtt, ki örömsikollyal üdvözölte.

— Oh, asszonyom, asszonyom, milyen boldog lesz az ur, hogy zokogott.

— Jól van. Lefekhet.

Benyitott a szobába, Leon bizton a fájdalomtól, összeesve, egy karosszékbe kuporgott. Aludt. Marie csendesen ágyába bujt s mialatt férje egyenletes hortyogását hallgatta, azon gondolkozott, hogy magyarázza majd el a kalandot. Eh! Maid csak kitalál valamit. Aludni nem tudott, hát elővett egy könyvet s azt lapozgatta, bár eléggé untatta. Hiszen most már látta, hogy az életben nincsenek regények.

Mikor a hajnal első sugara feldereng, összereszt, mert Leon álmosan, kábán körülpislogott, de olyan álmosan, mintha semmire sem emlékezne. Bizton ágyában gondolta magát, mert ezt motyogta:

— Ugyan oltsd már el a lámpát . . . — Hogy ehet ilyen soká olvasni azokat a buta regényeket . . . merő hazugság valamennyi.

És újra elaludt.

tott a kormány lemondását elfogadni s az ügyek vitelével ideiglenesen megbízni. Ehez képest tisztelettel kérem, méltóztassék intézkedni, hogy addig, amíg új kormány alakul, a Ház üléseit elnapolja. (Helyeslés.)

Zboray Miklós: Éljen a Belvedere! — (Mozgás.)

Návay Lajos elnök: Miután a mai ülésnek több tárgya nincsen, kimondom határozatilag, hogy a Ház üléseit bizonytalan időre elnapolja. Kérem a Házat, hogy az időközben megüresedő kerületekben a választás kérésére iránt intézkedhessem, továbbá hogy az összeférhetlenségi bizottság március hó 11-ére összehívott ülését elhalasztthassam. — (Helyeslés.)

Ezután még a mai ülés jegyzőkönyvét hitelesítették s az elnök az ülést bezárta.

A munkapárt ismét frenetikus tapsviharral és éljenzéssel tüntetett a kormány mellett. —

12000 holdat kiszakítanak a Hortobágyból

A hasznosító bizottság javaslata.

A Hortobágy hasznosításának nagy kérdésével foglalkozott az erre kiküldött bizottság. Megállapítható az itt lefolyt bizottsági ülésen, hogy ma már erős a halandóság a bizottsági tagok legtöbbszörében, hogy habozás nélkül nyuljon végre ehhez a kérdéshez, a melynek elintézésétől olyan nagy és fontos érdekek függnek. Napokkal ezelőtt vezetőhelyen foglalkoztunk ezzel a dologgal s ma eme cikkünk tendenciáját igazolta a bizottság állásfoglalása, amely szerint a 12000 hold földet még az idén ki kell szakítani a Hortobágy testéből s azt bérgazdaságokként értékesíteni. A tárgyalás során igen sok szép gondolat hangzott el amelyek a város életében nagyon is figyelemre méltók.

A nevezetes ülés lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

(A miniszter leirata.)

Kovács József polgármester fél négykor nyitotta meg az ülést, amelyen Medgyaszay Miklós tanácsnok ismertette az ügyet és olvasta fel a miniszteri leiratot, amelyet annakidején teljes szövegében közöltünk. Előterjesztette a tanács javaslatát is, amely szerint mondja ki a közgyűlés, hogy a Hortobágy hasznosításának ügyében fölkéri a földművelésügyi minisztert a szakközvegek kiküldése iránt, a kisérleti települ kért 3000 hold átengedése iránt megteszi az intézkedéseket és egyben már most kiszakít a Hortobágyból erre alkalmas 10—12 ezer hold földet mezőgazdaságok létesítése céljára.

(Az egész Hortobágy hasznosítása.)

Márk Endre udvari tanácsos konstatálja, hogy addig halasztgatta a közgyűlés ezt a kérdést, míg most a körmére égett. A 12000 hold jövedelme már nem lesz elégséges, azért az egész Hortobágyhoz hozzá kell nyulni. Az egyetemre 6.200.000, a kórházra 2.600.000 korona kell, a városház építése is a nyakunkon van, a rendőrségi palotát is fel kell építeni, a vásárcsarnokról is szó van, a városszabályozás is belekerül még mindig 3—4 millió koronába, míg a színházépítést magánvállalkozásra kell bízni.

Szentesi János: A városházára van pénz, arra már megszavaztunk. Ha ugyan megvan!

Kovács József polgármester: Azt már régen beleverték ennek a városházának fötozásába. De azért van erre is pénz, mert azóta gyűjtöttünk már.

Meskó Kálmán kulturmérnök: A vásárcsarnokot is felépíti magánvállalkozó. Jó üzlet az!

Márk Endre: Ő csak arra akart rámutatni, hogy milyen nagy szükségletek előtt áll a város, ezeket össze kell írni, hogy tisztán lássuk azokat. De épen mert nagyok

ezek az összegek, az egész Hortobágy hasznosítására van szükség.

Szentesi János: El kell adni mindjárt az egészet!

Jánosi Zoltán: Azt csak Burger ur akarja. Nagy takarékpénztárt csinálni s azután ellépne vele valaki Amerikába.

Márk Endre végül azt kéri, hogy a hasznosítást az egész Hortobágyra mondják ki és pedig úgy, hogy a jövedelem előidézésénél legyenek figyelemmel először a szükségletekre. Esetleg adja az egészet bérbé a város, jelentkezik arra bizonyosan külföldi tőke.

Szentesi János korainak tartja ezt a határozatot, mert sok minden következik még a hasznosítás előtt. A legeltetők ősi jogaira is figyelemmel kell lenni. A házipénztár semmit sem fizetett a Hortobágy megváltásáért. Be lehetett kebelezettni a város tulajdonjogát, mert arról ugyan senki sem tudott.

Kovács József polgármester: De már ezt nem lehet mondani, a telexkönyvvezetés a legnagyobb nyilvánossággal, hirdetések mellett történik.

Szentesi János: Nem akarok izélni (Derültség.), de ezzel is úgy volt, mint a Simonffy-utcai házzal, amelyet még Mária Terézia adott a mészárosoknak, egyszer csak jött a város, azt mondta, mindenki érvényesítse tulajdonjogát, mert ha nem, a város lesz a ház. Persze, senki sem jött s a város telexkönyvezte az ingatlant magának.

(A Hortobágy és a nagykölcson.)

Jánosi Zoltán: A Hortobágy hasznosítását össze kell kapcsolni a város többi ügyével, különösen a nagykölcson dolgában. — Előbb össze kell írni nagy takarékossgal, hogy mi feltétlenül szükséges, mire kell fedezet s akkor a Hortobágyot egészében úgy hasznosítsák, hogy erre a szükségletre, a nagykölcson amortizációjára a hasznosítás jövedelme fedezetet nyújtson. Mert abszurdum, hogy amikor a városnak fele földbitoka kihasználatlanul fekszik, akkor a pótdadóval a polgárok zsebébe nyuljon a város. Szoros kapcsolatot kell teremteni a város szükségletei és a hasznosítás között. Az új kölcson különben csak 30 millióra kontemplálja. A 12000 hold kiszakítását nem tartja elegendőnek, azért az egész Hortobágy hasznosítását tartja szükségesnek. A Kubik-féle tervet sem tartja most már jónak.

Mindenek előtt az szükséges, hogy a tanács terjessze elő a szükségletek kimutatását és a nagykölcson ügyét s ha látják, mennyire van szükség, akkor majd a hasznosításról is lehet szólni. Figyelemmel kell azonban lenni a hasznosításnál az állattenyésztésre, azt agyonütni nem szabad. Mert Magyarország állattenyésztése, amely ezer éves multra tekinthet, bármilyen szomorú viszonyok között van, hogy Európában a harmadik helyen áll. Ott, ahol sem szántóföldre, sem legelőre nem alkalmas a Hortobágy, ott halastavakat kell csinálni. De az kétségtelen, hogy bármilyen módon, de hasznosítani kell, mert a dolog a körmünkre égett s a pótdómelelésre gondolni sem szabad. — Azt előre kizárja. A mai helyzetért azonban csak a szükkebliség és a rosszakarát vádolhatja a mai tanácsot, mert ők átvették a régi állapotokat és ahol lehetett, mindenütt javítottak.

Azok a polgárok, akik azt hiszik, hogy használják a Hortobágyot, csak kinlódnak. Helyesen mutatott rá a főügyész arra, hogy külföldön másként járnak el a gazdák és ha többet is fizetnek, de nagyobb eredményeket érnek el a javított legelőkön.

Szentesi János: Nem lehet azt szikes legelőkön, próbáltam én!

Jánosi Zoltán: Akkor rosszul csinálta! **Szentesi János:** Homokoltattam én azt mégsem javult, pedig okosabb ember mondta azt, mint mi.

(A gazdák pótdója.)

Jánosi Zoltán: Annak az okossága sem terjedt a homokon túl, majd jön, aki jobban tudja. Kifejti ezután, hogy a Hortobágyot használó gazdák csak egy ötödét fizetik a pótdónak. 760 gazda, akik 19000 számos jószágot legeltetnek, csak 79500 korona pótdódot fizetnek. Ezért sem igazságos a pótdó

adó emelése. Egyszer a gazdák meg akarták venni 8 millióért a Hortobágyot. Ma már bevallhatják, hogy ez nevetséges ár volt. Mert ha a város egyik védőangyala javaslatára el is adnák, akkor is háromszorosát kapnák meg. Ő amellet van, hogy a földmivelésügyi szakértők meghallgatásával az egész Hortobágy hasznosítását mondják ki.

Magoss György dr. főügyész: Ezt akarja a tanács is. A szakértők júniusban jömmek le, de a 12000 hold kiszakítását már a márciusi közgyűlés kimondhatja, valamint azt is, hogy azt a területet kis és középbérleteknek adja ki. Az egész Hortobágy hasznosítása most egyszerre nem szükséges, mert a kölcsönt is csak nyolc-kilenc év alatt veszik fel, addig pedig a gazdáknak idejük lesz új, modern gazdálkodást, állattenyésztést tanulni. Máramaroson, Besztercén maga látta, hogy a dunántúlról s Lembergől hajtának állatokat nyári legelőkre s olvan marhákat produkálnak, amilyet debreceni gazda sohasem. De egyszerre nem lehet kirántani a gazdák alól a lepedőt, legyen idejük tanulni. Meskó Kálmán közbevetésére, hogy várják meg a földmivelésügyi miniszter kísérleteit a 3000 holdon, kijelenti, hogy a város nem várhat, mert sürgősen, már az idén szükséges a jövedelem. Az egész Hortobágy hasznosítása is hosszú időbe, évekebe kerül. Maga is helyesli az egésznek hasznosítását, mert trivális hasonlattal élve — mondta a gazdák úgy vannak, mint kutya a szénával, rajta fekszenek, ők nem eszik meg, de mást sem engednek belőle enni. Fontosnak és sürgősnek tartja a 12, esetleg 15 ezer hold kiszakítását. Helyesli, hogy ezt azután 50—500 holdas parcellákban adják bérbé, hogy az idevaló szegény ember megélhetést találjon.

Márk Endre és Jánosi Zoltán is örömmel fogadják el ezt a tervet, de kéri, hogy a határozatban az egész Hortobágy hasznosítása mondassék ki s a szükségleteket irassa össze a tanács.

(Vesztegetés a bérleteknél.)

Szentesi János: Külföldi tőke ne jöjjön, mert akkor megint nem lesz rend a bérleteknél. Mi az ilyen tőkének szétosztogatni 20-30 ezer koronát. — Majd az ohati bérletekről beszél.

Kovács József polgármester: Megint kávéházi pletykákat hoz ide.

Magoss György dr.: Az ohati bérletek úgy adtak bérbé, ahogy a tanács proponálta.

Jánosi Zoltán elmondja az ohati bérletek történetét. Ezeknél a tanácsot semmi mulasztás nem terheli. Szentesihez egy kérdése van. Az előbb általánosságban gyanúsított, amikor azt mondta, hogy az ilyen bérleteknél pénzt osztogatnak. Az általános gyanúsítás most nagyon szokásban van. De csak gyáva ember szokott általánosságban gyanúsítani, ő pedig nem tartja gyáva embernek Szentesit, hát kérdi, mondja, kire értette a pénzosztogatást.

Szentesi János erre kijelenti, hogy nem a tanácsra értette, hanem az árverelőkre, a kik pénzt fogadnak el, hogy visszalépjenek.

Jánosi Zoltán tudomásul veszi a választ. Azt a szomorú tapasztalatot tette, hogy itt fehér galambok repülnek fel s mire kiérnek a nyilvánosság elé, be vannak kormozva.

Kovács József polgármester fejtegeti ezután a 12000 hold hasznosításának szükségességét, majd kéri válasszák el a hasznosítás kérdését a nagykölcson ügyétől, mert a hasznosítást nemcsak a nagykölcson fedezetére, hanem nemzetgazdasági szempontból is meg kell csinálni.

Magoss György dr. kijelenti még, hogy a pótdó emlegetése szokatlan dolog itt, mert hiszen ha a pótdó hasznos befektetésekre ment, a közegészségi viszonyokat javította, vagy új megélhetési módokat teremtett, akkor nem lehet az ellen szólni.

A bizottság végre abban állapodott meg, hogy a közgyűlésnek javasolja annak kimondását, hogy az egész Hortobágyot hasznosítsa, erre vonatkozóan a földmivelésügyi miniszter szakértőit meghallgatja, a 12000 hold

dat már most kiszakítja s azt 50—500 holdas gazdaságokban értékesíti.

Ezt a javaslatot most a kedden együtt üléselő jog- és pénzügyi és gazdasági bizottság elé terjesztik.

Postásszolga mint detektív

Mérenylet egy leány ellen.

Tagbaszakadt, izmos férfiú Kovács József postaszolga, akinek a vérkeringése úgy látszik tavasszal éppen nem respektálja a házassági köteleket, hanem minden pillanatban szeretne kirugni a hámból. Még csak az alkalmakat sem válogatja meg, hanem ott köti a viszonyt, ahol legelőbb kerül az útjába. Például pár nap előtt a Hunyadi utcában akadt eléje egy szemrevaló hajadon, aki iránt olthatatlan vágyódás és erotikus fellebbanás támadt a testében-lelkében egyaránt, melyet hogy elolthasson, igen ravasz módját használta fel az érvényesülésnek. Detektívnek adta ki magát s a lelki rugókon kívül a hivatalos tekintélyt is mozgásba hozta, hogy a kiválasztott leány kegyeibe férközzék. Am ez sem lehetett valami tapasztalatlan teremtés, mert hamar átlátott a szitán s amit ott látott, az nem volt éppen hízogó a postásra, mert hangos kiáltásban tört ki, mire megjelent a rendnek derék öre, igazolásra szólította a postást s aligha nem drágán fogja megfizetni ezt az ártatlan kalandot.

Tegnapelőtt a hajnali órákban történt az eset, amikor Kovács József a feleségét kísérte ki a vonathoz. Az asszony elutazott s a férfi szomorodva baktatott befelé. Érezte arcába csapni a meleg szellőt, mely enyelegve csókolgatta az ajkát, szemét és testének egyéb szerveit. Végig suhant a pólusain és megbizsergette a vérét, izmait. Ugy érezte, hogy most őszintén tudna valakit boldogítani.

Éppen akkor jött szembe vele a Hunyadi utcán Szatmári Juliánna leányzó, aki nem sejtette micsoda érzelmek tartják megszállva Kovácsot, úgy a maga kívánatos mielváltában bontakoztak ki silőttiei az utca szürkeségéből. A következő pillanatban azonban váratlan esemény történt. Kovács odapoppant a leány elé s a legerélyesebb hangon szólította fel:

— Igazolja magát, mert én detektív vagyok!

A leány láthatólag megszeppent s remegve kapkodott szavak után. Am az útjába került „közeg” csak nem akart tágitani.

— Ha nem tudja magát igazolni, kövessen.

Maga pedig már meg is mutatta az utat, mely az Ispóty lapos felé vezetett.

— De hisz a rendőrség nem erre van! nyugtalankodott az ártatlan Juliánna.

— Ahhoz magának semmi köze! szólt rá még zordabban a hivatalos köpenybe bukolózott szerelmes arszlán, a posta és táviráda hivatalnak Kovács József nevű alkalmazottja.

Am Szatmári Juliánna nem elégedett meg ezzel az intézkedéssel, hanem kiáltani kezdett és Ványi Zsigmond 27. számú rendőr figyelmessé lett a zajra. Abban a pillanatban Kovács József is elvesztette hivatalos hatalmát és könyörgésre fogta a dolgot. De Szatmári Juliánna veszélyben volt érénye tiltakozott a nagylelkűség ellen s így Ványi Zsigmond a szerelmes férfit a vasuti őrszobába előállította és a rendőrség folyamathoz tette ellene az eljárást.

KÖZOKTATÁS.

— Munkásgimnázium holnap szombaton este 8 órakor az Ipartestület dísztermében Kronstein Béla főreáliskolai tanár vezetésével előadást tart ezen a címen „Erő és munka”. Beléptidij nincs. A füzet ára 10 fillér.

A nemzeti munkapárt a nemzet jogaiért

Bizalom a lemondott kormányának

Tüntetés Auffenberg ellen.

A politikai helyzetnek legnevezetesebb s mindenesetre legfontosabb eseménye volt a munkapárt állásfoglalása, amely a párt ma esti értekezletén a Tisza István gróf által beterjesztett határozati javaslat elfogadásában nyer kifejezést. Politikai párt talán sohasem volt nagyobb, egységesebb és imponálóbb, mint ma este a nemzeti munkapárt. A mai hozott határozat lojális hangon ismeri el a felségjogokat, de ugyanakkor férfiasan, önértzetesen hivatkozik a nemzet igazságaira s azok mellett megáll erősen, sziklaszilárdan. Ugyanakkor pedig teljes elismeréssel, szeretettel, ragaszkodással és hűséggel vette körüli vezérét Khuen-Héderváry Károly grófot akinek politikáját egyedül tartja helyesnek.

Tisza István gróf férfias, magyaros, hazafias beszéde kíséretében beterjesztett javaslat, amelyet egyhangú lelkesedéssel emelt a párt határozattá, különös súllyal bír éppen ma, amikor Auffenberg hadügyminiszter a királyhoz készül a döntő audenciára. A felség előtt állva a holnapi kihallgatáson számolnia kell ezzel a határozattal, amelyben az országgyűlés legnagyobb pártja jelentette ki akaratát.

A munkapárt mai döntő jelentőségű értekezletéről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A nemzeti munkapárt értekezlete.

A nemzeti munkapárt klubhelyiségében a ma esti pártértekezlet alkalmából a tagok olyan roppant számban jelentek meg, mint még sohasem ezelőtt. Az összes miniszterek jelen voltak s a képviselők is csaknem mindnyájan; akik nem jöhettek el, igazolták elmaradásukat.

Dániel Gábor alelnök este 7 órakor nyitotta meg az értekezletet. Az első felszólaló Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök volt, akit mikor szólásra emelkedett, a párttagok felállva, tüntető éljenzéssel és tapsal fogadtak.

(A miniszterelnök a párthoz.)

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök azzal kezdte beszédét, hogy a maga és a kormány nevében, amellyel ritka egyetértésben és szolidaritásban érezte magát az utolsó percig, (Éljenzés és taps), köszönetet mond a pártnak. Ebben a komoly pillanatban két kérése van. Az egyik: hogy tekintsenek el a személyektől és az ő személyétől is (Felkiáltások: Nem lehet!), mert most országos nemzeti érdekeket kell szem előtt tartani, hogy valami baj ne érje azokat. A másik: hogy a kitartás és a méltóságteljes nyugalom legyen irányítója a pártnak a jövőben is. Nem akar e pillanatban az aktuális kérdéstről nyilatkozni, amellyel február 24-én nyilatkozott a képviselőházban és amely mindenkinek a helyesléssel találkozott. Hangsúlyozza, hogy a kiegyezés megteremtésénél két tényező hozott áldást a nemzetre: az egyik: alkotmányszeretetünk és a királynak alkotmányunk iránti tisztelete, a másik: a nemzetnek királyához való feltétlen hűsége. Ettől el ne tántorodjunk továbbra se, mert ez biztosítja a nemzet jövőjét. (Percekig tartó, zajos taps és éljenzés.)

(Tisza beszéde.)

Tisza István gróf állott fel a lelkes ováció zajának csillapultával. Röviden foglalkozik a személyi kérdésekkel, mert sokszor adott a párt kifejezést a kormány és a miniszterelnök iránti érzelmeinek, de azért is — ugymond — mert *semmit okot sem látok arra, hogy elparentáljuk őket.* (Viharos, hosszantartó taps és éljenzés.) Amint itt látjuk őket erejük teljességében, *nem kell letennünk a biztos reményről, hogy nagy szolgálatokat fog-nak még a párt élén a közérdeknek tenni.* Azt hiszi, — folytatta tovább Tisza — hogy a miniszterelnök álláspontja a fejedelmi jogok gyakorlására és hatályára nézve aggályokat támasztott, mintha az e jogokat csorbítaná, azok csak félreértésen alapulhatnak, melyeket sikerülni fog eloszlatni. A modern államjogi fejlődés az egész világon lényegesen növelte a fejedelmeknek a hadsereg körüli jogait, még inkább növelte az 1888: XVIII törvénycikk, amely szerint mozgósításon kívül is bizonyos esetekben behívhatják a póttartalékosokat, de ez a törvény sohasem akart olyan lenni, hogy elhalványítsa a nemzet üjoncmegajánlási jogának élet és hatályát. (Zajos helyeslés és taps.) Ezekhez a fejedelmi jogokhoz csak az obstrukció alatt nyultak, amit az ellenzék folyton hevesen támadott. Most mi történt? Az történt, hogy az ellenzék is elismerte volna, hogy obstrukció esetén, ha egy kisebbség akadályozza meg az üjoncmegajánlását, törvényes dolog a póttartalékosok bentartása. Ez tehát a fejedelmi jogoknak nem csorbítása, hanem elismerése. Bármilyen pártállás is legyen valaki, a nemzet üjoncmegajánlási joga fennáll és a miniszterelnöktől nem vívmányképpen, hanem csak megnyugtatósképpen kérték az ismeretes pontokat, mert azok nem fejeznek ki mást, mint a munkapártnak is politikai meggyőződését. (Általános helyeslés.)

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy itt olyan közös tényező, kinek szolidaritásban kellett volna állni a magyar kormányval a véderőtörvényre nézve, a provizorium eszméjével mind kétértelműbb magatartást tanúsított. Én nem csodálkozom azon, hogy ez tetszik annak a férfiaknak. Mert mit jelent az a provizorium? Jelenti azt, hogy rövid idő alatt minden ellenszolgáltatás nélkül megadja a törvényhozás mindazt, ami a hadsereg fejlesztésére jelenleg szükségesnek állítatik a nélkül, hogy a társadalom a két éves szolgálat jótéteményeiben részesülne, hogy majd két vagy három év múlva, ha a végleges rendezésre és a két éves szolgálat megszerzésére kerül a sor, akkor a hadvezetőség abba a helyzetbe jut, hogy ezekért újabb áldozatokat kívánhat a nemzetől. Ha ez a közös hadügyminiszter urnak tetszett, nem vehetem tőle rossz néven. *De rossz néven kell venni azt az eljárást, mellyel gáncot vetett annak a kormányának, amely nyolc hónapig keresztül tartó férfias küzdelemmel. (Hosszantartó zajos tetszés és taps), a legteljesebb önfeláldozással, politikai presztízsenek teljes latbavetésével törekedett arra, hogy megszerezze a hadsereg számára a szükséges eszközöket. Még fokozottabb mértékben hívja ki a kritikát utolsó fellépése, mely a krízis közvetlen előidézője volt, amidőn a hadügyminiszter nemcsak beleavatkozott a magyar közjogi kérdésbe, hanem egy olyan sajtó-akciót indított, melyről az ártási tendencia világosodott ki. Az a mód, ahogyan ez az egész dolog történt, mégsem tekinthető egyébként, mint a magyar nemzet degradálásának. (Taps éljenzés. Viharos felkiáltások; Ugy van.) Ez teszi türehetlenné ezt az állapotot és lehetlenné az eredményes nemzeti politikát egyáltalán, de lehetlenné különösen a 67-es politikát.*

(A határozati javaslat.)

Neveléses volna, hogy nekünk kelljen védekeznünk az ellen a vád ellen, hogy mi akarjuk csorbítani a fejedelmi jogokat. Ma-

radjunk hívek önmagunkhoz, *ragaszkodjunk ahhoz az álláspontunkhoz, melyet vezérünk, a miniszterelnök s a háta mögött ülő hormány elfoglalt, ragaszkodjunk a 67-es közjogi alap-hoz.* Ha voltak is a múltban idők, midőn szükségesnek mutatkozott keresni a megoldást nem 67-es tényezők bevonásával, ma, amidőn kompakt, akcióképes, feltétlenül megbízható többség áll a parlamentben, ma ennek joga és kötelessége a maga ereiéből képviselni a 67-es politikát. Ismerteti ezután a tervezett házatározat szövegét, majd a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

A nemzeti munkapárt, amidőn a legmélyebb sajnálattal veszi a kormány lemondását tudomásul, hálás elismerésének, ragaszkodásának és bizalmának ad kifejezést annak minden tagja, elsősorban Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök iránt. (Szünni nem akaró zajos helyeslés és taps. A párt tagjai felállanak.) Együtt kijelenti, hogy a nemzet és a király jogait egyaránt tiszteletben tartó, érdekeit egyaránt biztosító elvelhez rendületlenül ragaszkodik, a válság mielőbbi megoldását és a két éves szolgálatra alapított véderőreform megalkotását óhajtja. (Élénk helyeslés.) és csak olyan kormányt hajlandó támogatni, amely az 1888. évi XVIII. t.-c.-ben ő felségére ruházott felségjog tartalmára vonatkozólag a miniszterelnök által elfogadott álláspontot magáévá teszi (Hosszantartó zajos éljenzés és taps), fentartás és hátsó gondolat nélkül, kizárólag az 1867-iki közjogi alapon áll s a választójog reformját a képviselőház válaszfeliratában lefektetett elvek alapján kívánja megoldani.

Szünni nem akaró zajos éljenzés és taps hangzott föl, amikor Tisza bevégezte beszédét. Annyira föllekesített mindenkit a beszéd, hogy a képviselők felugrottak helyeikről és Tiszához tödulva kiáltották:

— *Elfogadjuk!*

— *Egyhangulag elfogadjuk!*

Lukács László pénzügyminiszter volt az első, aki Tiszához futott s így szólott hozzá: — *Gratulálok neked, hogy ezzel a hatalmas beszéddel sikerült a pártot egységében megerősítened. Együtt voltunk és együtt is maradtunk!*

Dániel Gábor báró elnök a tetszés viharának csendesedésében is fölvetette a kérdést: — *Elfogadja-e a párt a határozati javaslatot?*

Egyhangú, viharos lelkesedés jelezte, hogy a párt hozzájárul a javaslatához.

(Egyhangú határozat.)

Dániel Gábor báró végül kijelentette, hogy a párt a legnagyobb lelkesedéssel ragaszkodik Khuen-Héderváryhoz, akit követni fognak a diadalra.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A kormány lemondása és a főrendiház.

A főrendiház holnap déli 12 órakor ülést tart, amelynek napirendje az elnök előterjesztésén kívül: a kormány lemondásának bejelentése.

Auffenberg, Kristóffy, Wekerle.

Bécs, március 8. Auffenberg lovag közös hadügyminiszter holnap kihallgatásra megy a királyhoz. Ez a kihallgatás döntő fontosságú lesz, amennyiben a király hozzájárul a provizorium kérdéshez.

Bécs, március 8. A Zeit értesülése szerint Kristóffy József és Wekerle Sándor is meghívást kaptak a királyhoz.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
Palma kaucsuk
::: **ágybetét** :::
elsőrangú

Színház és Művészet

A heti műsor.

SZOMBAT: Leányvásár, operett, (A bérlet.)
VASÁRNAP: Délután A rabló lovag, szimfonia. Este Csókonszerzett véglegény, énekes vigjáték. (Kis bérlet.)
HÉTFŐ: A kis gróf, operett. (B bérlet.)
KEDD: Sárga liliom, szimfonia. (C bérlet.)
SZERDA: Délután Falusiak, vigjáték. Ifjúsági előadás. Este Csókonszerzett véglegény, énekes vigjáték. (A bérlet.)
CSÜTÖRTÖK: Leányvásár, operett (B bérlet.)
PÉNTEK: Leányvásár, operett. (C bérlet.)
SZOMBAT: A ezred apja, énekes bohózat. (A bérlet.)
VASÁRNAP: Délután A rabló lovag, szimfonia. Este Leányvásár, operett. (Kisbérlet.)
HÉTFŐ: Gyöngyike drága gyermek, szimfonia. Bemutató előadás. (B bérlet.)

Altmann Leó hangversenye. Páratlan művészi esemény színhelye lesz a Bika nagy terme március 12-én. Altmann Leó, a hegedű mestere, a világ legnagyobb hegedűművésze tart ez alkalommal Grósz Ernő zongoraművészrel együtt nagyszabású hangversenyt. Altmann Leó jelenleg a newyorki Metropolitan opera zenei dirigense és így az összes művészek közt a legelső állás az övé. Most Budapesten tölti szabadságidejét hazánkban ez a világhírű nagy művésze. Legutóbb a budapesti Royalban tartott hangversenyén óriási érdeklődés nyilvánult meg művésze iránt, mellyel bámulatba ejtette hallgatóságát. A zenekritikusok egyhangulag elismerték, hogy bravuros játéka följebb helyezi őt Kubelicknek is. A nagy művészek igen sok tisztelője van Debrecenben is, ami azt jelenti, hogy zsufozásig meg fogja tölni a közönség a hangverseny termet. Épp azért nagyon ajánlatos a jegyvásárlás Antalfynál (Szent Anna-utca 13. sz.)

Dorée-Via-Villany a Bonbonnierben. — Holnap szombaton este lép fel először a világ szenzáció, Dorée-Via-Villany mezitelen táncosnő az ő klasszikus táncaival. Mint minden városban bizonyára Debrecenben is nagy sikerre számíthat a művésznő, a műértő debreceni közönség előtt. A klasszikus görög és egyiptomi táncok leghivatottabb interpretátója Dorée-Via-Villany kisasszony, kinek művészetét számos kül- és belföldi faktorok elismerték. Fellépnek még Villany kisasszonyon kívül a legjobb márciusi műsor legkiválóbb szereplői. Jegyek a Villany-estekre Antalfy könyvkereskedésében kaphatók. Vasárnap délután 4 órakor olcsó népd előadás lesz.

HIREK

— **A főispán Budapesten.** Domahidy Elemér főispán Budapestre utazott, ahonnan kedden érkezik vissza Debrecenbe.

— **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága Debrecenben, 1912. évi március hó 14-ik napján délelőtt fél 10 órakor Debrecen sz. kir. város székébe nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre szóló meghívókat most küldte szét Domahidy Elemér főispán. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatán 57 ügy szerepel, nagyobb részt a községek és rendezett tanácsú városok jóváhagyást igénylő határozatai.

— **Az 1913. évi képviselőválasztók.** — Debrecen város központi választmánya ma ülést tartott, amelyen Kovács József polgármester elnöklése alatt jelen voltak Békés Lajos, Hofmann Sándor, Szilágyi Imre, Varga Károly. A központi választmány az 1913. év-

re érvényes képviselőválasztói névjegyzék kiigazítását elrendelte. Megválasztotta az összeíró kiüldöttséget, amelyek e hó 28-án, 29-én és 30-án fogják teljesíteni munkájukat. Az összeíró kiüldöttségek új tagjai és azok, akik egyébként nem tagjai a központi választmánynak, valamelyik előző napon teszik le a hivatalos esküit.

— **A debreceni rendőrség mentőszolgálatban.** Pár hét előtt kellő értékeléssel szöktünk arról az üdvös ujtásról, mellyel K. Szalay Béla dr. tisztiorvos és Rostás István rendőrfőkapitány a rendőrség részére mentőtanfolyamot rendeztek. Ma volt ennek a tanfolyamnak az első gyakorlati bemutatása melyre Barna Tibor rendőrfelügyelő vezetése alatt a rendőrlégénység és a rendőri tanfolyam egész személyzete kivonult. A vizsgaszerű gyakorlati mentés a debreceni tüzoltó és mentőtestület udvarán ment végbe, ahol megjelent Rostás István főkapitány, K. Szalay Béla oktató-orvos és Derekassy István dr. főorvos, a helybeli mentő-egyesület alapítója is. Az első segélynyújtás gyakorlatát előbb a tüzoltó testület mentőlegénysége mutatta be, mely után a rendőrlégénység emberei és a tanfolyam hallgatói jöttek sorra, a legkülönbözőbb kötözéseket, tört és zuzott sebek pólyázását végezték kifogástalan készséggel és nagy szorgalmat tanusítva buzgalommal olyannyira, hogy legközelebb a mentés emberszeretetről tanuskodó munkásságában már ők fogják az első segélyt nyújtani.

— **A Délisark felfedezése.** Londonból táviratozzák: A tasmaniai Hobartból tegnap az új-zélandi Wellingtonba távirat jött azzal a hírrel, hogy Roald Amundsen és Schott kapitány expedíciója eljutott a Délisarkra. Az angol sarkkutatók körében nem kételkednek a sikerben, csak azt tartják különösnek, hogy Tasmaniából jön a távirat, mert arra felé nincs kábelösszeköttetés, csak Sidnein át, tehát Sidneyből várták volna a jelentést. Scott kapitány felesége azt mondja, hogy férjétől nem kapott táviratot, így hát kételkednie kell Amundsen hírében. Shackleton hadnagy nem tartja valószínűtlennek, a sikert, mert ő ugyanezt az irányt követte és már csak 180 kilométer távolságra volt a Déli Sarktól, mikor az utolsó esése elfogyott s kénytelen volt hajójára visszatérni. Mikor az expedíció Ausztráliát elhagyta, Schott kapitány fogadást tett, hogy 1911. decemberében lába tapodni fogja a Déli Sarkot. Az utolsó jelentés a Terra Nováról a 77,5 déli szélességi foktól jött, tehát minden valószínűség a mellett szól, hogy a hír igaz.

— **A titokzatos nyiregyházi öngyilkos.** Jelentettük tegnapi számunkban, hogy a fővárosi Központi Szállodában tegnap mellbe lötte magát egy vendég, aki Wennisch ügyvédnek nevezte magát. Két levelet hagyott hátra, de a rossz címzés folytán a rendőrség nem tudta megállapítani az öngyilkos kilétét. Mint nyiregyházi tudósítónk telefonozza, az illető Janisch Károly dr. a Nyiregyházián megjelenő „Szabolcs” című újság szerkesztője. Janisch régebben Somogy vármegye főjegyzője volt. A feleségével rossz viszonyban élt és ezért elvált tőle. Körülbelül nyolc hónap előtt Nyiregyházián telepedett le, ahol a „Szabolcs” című újság szerkesztését vállalta el. A kik ismerték, azt mondják, hogy szerencsétlen családi élete miatt vált meg az élettől.

— **Nem történt büntény.** Tegnap hírt adtunk arról a mendemondáról, mely Kiss Juliánna napszámos asszony holtteste körül támadt. A csendőrség jelentése folytán az ügyészség exhumáltatta a pár hét előtt eltemetett halottat, mely alkalommal a törvényszéki boncolás megállapította, hogy büntény nem történt s Kiss Juliánna tüdővizenyben, természetes halállal mult ki.

— **Gyermekbarabé a Bikában.** Vasárnap délután 5 órakor lesz a tegnap leközlött gazdag műsorral megtartva. Jegyek még kaphatók Antalfy könyvkereskedésében. Szent Anna-utca 13. Helyárak Páholy 10 és 12 kor. Ülőhelyek 3., 2. és 1 kor. 20 fillér.

— **Megszökött gyilkos.** Orsováról jelentik: Berzácska község határában az egyik famunkát, Milanovics Milánt, a fahasábok rakodása közben találta fejedobni, hogy az harmadnapra a kapott sebeibe belehalt. A tettes eltűnt és Szerbiába szökött. Miután az a gyanu merült föl, hogy szándékos gyilkosság esete forog fenn, az esetet bejelentették és a törvényszéki birói eljárást foganatosították. Ivanovicsot körözik.

— **Öngyilkos kertész.** Tóth György nyugalmazott városi kertész, akinek az utóbbi időben a Pacsirta-utcában volt bor és pálinka mérése, az éjszaka arzénrel megmérgezte magát. Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos véleményére a mentők a kórházba szállították. A halállal vívódik. A sokat zaklatott ember családi körülményei folytán akart megválni az élettől.

— **Öngyilkosság — Amerika miatt.** Munkácsról jelentik: Bomrad községben Papi Sándor jómódu gazda, ki csak pár hónap előtt jött haza Amerikából, ahol hosszabb időt töltött, nem birt megbarátkozni a kisvárosi élettel és öngyilkosságra határozta el magát. Két izben felakasztotta magát, de még idejekorán észrevette családja és megmentették. Családja már beleegyezett, hogy Papi visszatérjen Amerikába és be is adta utlevél iránti kérvényét, de Papi oly türelmetlen volt, hogy tegnap, míg felesége távol volt, újból felakasztotta magát. Az asszony hazatértekor már csak holt urát találta a kötélén.

— **Ügyvédi irnokot,** vagy gyakorlattal bíró joghalgatót esetleg ügyvéd-jelöltet azonnali belépésre alkalmaz dr. Fülöp Ödön ügyvéd, Piac-utca 41.

— **Nagy betörés Pozsonyban.** A pozsonyi rendőrség távirati uton közölte a debreceni rendőrséggel, hogy ott tegnap kirabolták Welhisch Betti magánzót, akitől mintegy 2000 korona értékű ékszeret raboltak el. Így elvitték a magánzónó csat alakú meltyjét, mely briliánsokkal volt kirakva, egy óralánc alakú karpereccét, melyben öt darab briliáns kő volt rakva, egy arany kékélgombot rubinnal, egy vörös selyem zsinórra fűzött gránátgyöngy sorát és 2 darab ékszerdobozát apró ékszerekkel. A rendőrség a megkeresés folytán saját hatáskörében is megindította a nyomozást.

— **Uj tagok ma az Intim-színpadon.** (Remény-kávéház Simonffy-utca.) Arnyai Károly közismert fővárosi művész, mint az Intim-színpad igazgatója jelenlegi gardájához szerződtette a mai naptól: Szakács Etel, Bihari Manci és Kornai Piros kabaré-énekesnőket. Az utóbbi egy sikerült Baumann-kópiát fog kreálni. Továbbá fellépnek az Intim-színpad többi tagjai új műsorral.

— **Kérjen kenyeret,** de csak orosházi védjeggyel, mert ez a legjobb házi kenyér. — Szállítja az Első Debreceni Kenyérgyár részvénytársaság. Főüzlet Simonffy-utca 1-B. telefon 32 szám. Gyártelep Széchenyi-utca 49. szám. Telefon 793. szám.

Nagy haszonnal jár

A Scott-féle eljárás védjegye — a halászt — kérjük figyelembe venni.

ha a Scott-féle Emulsió-t a gyermekszobából sohasem hagyjuk kifogni. A gyermekek e tejszerű készítményt olyannyira szívesen veszik, hogy maguktól kérik a Scott-féle Emulsió-t, mely kitűnő szer köhögési-inger leküzdésére és sokszor kipróbált biztos védelmet nyújt a kicsinyek gyakori meghűlése ellen.

Bevásárlásnál kifejezetten

SCOTT-féle Emulsió-t

kérjünk A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Minden gyógyszerben kapható.

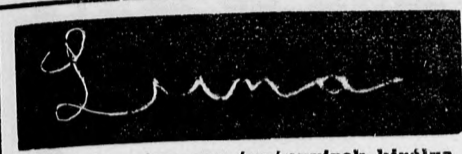
A Debreczeni Első Takarékpénztár

összes ügykezelését

a Piac- és Kossuth-utca sarkán épült új palotájába helyezte át.

Bejárat

a Piac-utcai részen.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Kiadó üzlethelyiségek és lakások.

Simonffy utca 13. szám alatt épülő teljesen modern új ház-an május 1-re kiadó három üzlethelyiség elegáns portallal ellátva raktárnak használható aszfaltozott pincével.

Ugyanott kiadó két másodemeleti, egyenként három szoba, nagy előszobából álló utcai erkélyes lakás a legmodernebben felszerelve. A fürdőszobában, konyhában télen-nyáron meleg és hideg víz használatl.

Házmester, aki a központi fűtés- és melegvízfejlesztő kezeléséhez ért, illetve ezt vállalja, lehetőleg gépész-szerelő vagy vas-munkás, felvétetik.

Értekezni lehet a tulajdonossal, Egyház-tér 11., emelet, délután 1-2 között. Telefon 450. sz.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (615 kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmeglegben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szűcs Sándor fia

szőlőtelepét Biharlőszegen.
Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlő birtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva

Dicső ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél.
A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen látatnak.

Az öregem

Is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint átnom, puha bőr és fehér teint elérésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ lilomtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár- drogéria- illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera“ lilomtejkrem fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Tavaszi divatkelme,

selyem, zephyr, ruhavászson, kreton
ujdonságok nagy raktára.

Szabott árak! Előzékeny kiszolgálás!

Méhészeknek fontos!

Méhkaptárakat, mézpergetőket, viaszolvasztó üstöket, keretlécceket, méllépeket és a méhészeiben szükséges összes eszközöket

Kühne Ferencz utóda cég,

Budapest, I., Áttila-u. 99. sz.

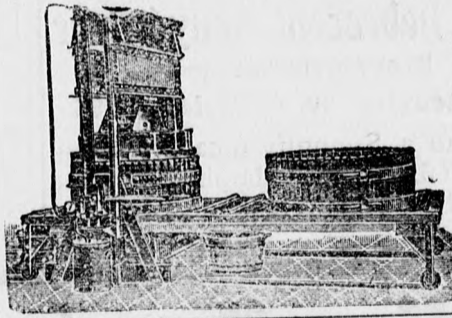
szállít legjobban.

Kérje az 1912. évi „Méhészeti utmutató“ és nagy árjegyzék ingyen való megküldését.

Hydraulikus sajtók

bor- és gyümölcsnedű nyeresére

nagy üzemre 1, 2 vagy 3 kifutó edénnyel.

„Herkules“ bor- és gyümölcsajtókat

kézhajtásra

gyártanak mint különlegességet, különféle nagyságban és szerkezetben legjobb minőségben

Mayfarth Ph. és Ta.

WIEN III.

Különlegességi gyár gyümölcsértékesítő és bornyeresre alkalmas gépekben. Kifűntelve több mint 700 első díjjal.

Kimerítő ábrás árlap 125/a. sz. ingyen és bérmentve.

Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.

Böszörményi-ut 15.

Telefon 924. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy március 1-én az ujjonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdjük, ahol a mai kor igényeinek és úgy hiegenikus, mint tisztasági szempontból a legmesszebbmenő kívánalmaknak megfelelőleg kizárólagosan csak házi, komlós (burgonya nélküli) kenyeret, valamint kiflit és zsemlét is sütünk és bármily mennyiségben házhoz is szállítjuk.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri a

Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Poroszlai László, elnök. Grosz Béla, alelnök. Mihalovits Jenő, Bálasy József, Dr. Gulyás István, Boros József, Fráter István, Benedek Zoltán, Grünberger Ignác.

Felügyelő-bizottság:

Dr. Tüdös Kálmán, elnök.

Takács Samu, Dr. Grünfeld Zsigmond, Vajda Henrik, Dr. Nagy Zoltán, ügyész. Jakobi Dániel, ügyvezető.

Kitünő fehér sütemények.

Viszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Naponta kétszeri sütés.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 napig 50 fillér, azontúl minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakosodásnál tessék választványt odatolni.

Betöltendő.

Keresek egy gépirónót, ki irodai teendőkben jártas. Jelentkezni lehet Deák Ferencz-utca 9. alatt, Polláknál.

Bőrkereskedésbe vagy cipőüzletbe ajánlkozók szakmabeli fiatal segéd. Szíves megkeresést kér «Megbízható» jellegre a kiadóhivatalba.

Egy hiszasszony aonnal felvétetik az «Uradalmak Központi Tejcsernoka» irodájában, Bethlen-u. 12. — Ugyanott egy megbízható tejkihordó kocsis is felvétetik állandó jó fizetéssel.

Jó fizetésért ki vállalna el anyatejen dajkaságba két hónapos kis fiút. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Egy jó nevelésű, lehetőleg 4 középiskolai osztályt végzett, legalább 14 éves, egészséges fiú tanulót felvétetik egy nagy tejlődésben levő műiparágnál. Cim a kiadóhivatalban.

Czimirást, másolást elvállal szép írású fiatal ember. Czím a kiadóban.

Adás-vétel.

Hatvan-utca 61. szám alatt ujonnan épült szálloda, kávéház, sörcsarnok, tánc- és étterem nagy udvarral, modern komforttal berendezve, a Csokonai-utczára 2 átnyíló bolthelyiséggel együtt azonnal kiadó vagy eladó előnyös feltételek mellett. Értekezhetni Emerich Arnold tulajdonosnál.

Kétszersült eredeti karlsbadi nagy csomag 70 fillér. Kis csomag 35 fillér Deutsch Lajos írszerüzletében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salam. Telefon 685.

Eladó egy jókarban lévő fali ebédő óra elköltözés miatt olcsón, megtudható a cím a 339. számú telefonon.

Borz-utca 9. számú házastelek szabad kézből jutányos árban eladó. Értekezni lehet Deák Ferencz-utca 9. sz. alatt Polláknál.

Hány nincs, mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Lakás.

Kiadó egy jó forgalmu kovácsműhely Vámos-pércsen Szabó Márton kerégyártónál.

Jómenetelű debrecenvidéki korcsma és vendéglő azonnal kiadó. Értekezhetni Piac-u. 79. a nyomdában.

Különféle.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Békés Lajos ur Piac-u. 46. sz. alatti udvarban lévő kalapos műhelyét átvettem és ott különféle kalapokat tisztítunk és vasalunk előnyös ár mellett. Beliczay Lajos kalapos.

A volt Telegdi-féle fűszer üzlet Késes utca 69. sz. alatt 15-ikén megnyílik.

Kosárloncsok, gyermek-kocsi raktár Kossuth-utca 25 Javításokat készítünk.

Medemotteile Villany meztelen tencsone ki most a budapesti színházban vendégszerepel, ide is elkerül, mint élő tanubizonyosság, hogy legjobb szeplő elleni szerek a Matild-crém, arokonocs, Matild-szappan, melyek ha nem használják, árát visszadják. Jön a márciusi szellő, most kell kezdeni használni. Kapható minden patikában és drogeriában.

Igaza van

asszonyom, hogy az

Orosházi

védjegyű

kenyér

a legjobb ízű kenyér és e

nélkül

mióta megízleltem

ebédelni

tényleg

nem tudok.

Készül az

Első Debreceni Kenyérgyár

Részvénytársaságnál

Széchenyi-u. 49. — Telefon 793.

Kapható a Simonffy-utca 2. szám alatti főüzletben, valamint minden jobb fűszerkereskedésben.

Kibórlás miatt

olcsó árak.

Üzlethelyiségünket, melyet 11 év óta birunk — kibérelték, miért is a raktárunkon levő legújabb divatu bel- és külföldi gyártmányu

posztókat,

valamint gyapjuszöveteket igen olcsón bocsátjuk piacnyben is a n. é. közönség rendelkezésére.

Női costum szövetek nagy választékban és különösen tavaszi cizakokban kedvező alkalom nyílik most előnyös bevásárlásra.

Tisztelettel

Domán és Kurz

Debreczen, Kossuth-u. 3.

Milliók

használat

köhögés,

rekedés, katarrhus, elnyálkásodás, görcs és szamárhurut ellen

KAISER-féle mell-karamellákat

3 fenyővel.

6050. közg. ig. bizonyítvány orvostól és magánorvostól birtosítják a sikert. Rendkívül jó ízű és kellemes Bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér

Kapható: Mihalovits J., Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd, Kubek Sándor, Steiner Manó, Muraközy László, Harsányi Lajos gy. gyszerészknél, Jóna és Jóna és Központi drogeriákban. Ujfehértón Trón Gyulánál, Ér-Mihályfalván Mátrai Ákosnál.

Bolthelyiséget

kisebb üzletnek, lakással (két szobát konyhát) keresek május 1-jére bármely jóforgalmu utcában. Utcasarok előnyben részesül. Ajánlatokat ármegjelöléssel a kiadóhivatalba tessék intézni.

Függönyt

... a legszebben ...
... a leggyorsabban ...
és a leoszoldabb árban
t i s z t i t

Hrabéczy első debreczeni gőzmosó, vegytisztító ruhamosó r.-t.

Debreczen. — Telefon 323.

Gyár és főüzlet Széchenyi 42.

Fióküzlet: Csapó-utca 30. Hatvan-utca 15.

Kiadó modern lakások és üzlethelyiségek.

Piac-utca 34. szám alatt, a város legforgalmasabb és legjobb helyén, a főposta mellett épülő új három emeletes modern bérházban kiadó folyó évi augusztus 1-re

egy utczai földszinti üzlethelyiség.

Folyó évi november 1-re egy nagy több szobából első emeleti utcai üzlethelyiség, rendkívül alkalmas pénzintézetek és más irodai célokra; továbbá első, második és harmadik emeleten utcai és udvari 4, 5, 6 szobás lakások a legnagyobb komforttal felszerelve.

Az összes lakások a lehető legmodernebb kényelemmel, fürdőszobával, központi fűtéssel, külön melegvízvezetékekkel, személy- és teherfelvonóval, porszívóval és villanyvilágítással vannak ellátva. — A konyhákban külön gáz recheaud főző készülék van.

A tervek megtekinthetők és az árak megtudhatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Kossuth-utca 11.